

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: **ION N. CESAURESCU**REDACTOR-PROPRIETAR: **I. S. CODREANU****ABONAMENTUL**

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei
 6 luni 20 „
 3 luni 10 „
 Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

**Apare de două ori pe săptămână
 sub redacțiunea unui comitet**

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & AdministrațiaBucurești, **CALEA RAHOVEI**

Lângă Palatul Justiției

TELEFON № 16/98

Tabla de materii

va apare în curând și se va servi numai celor
 în curent cu plata abonamentului.

S U M A R

— Daunele cominatorii, de d-l avocat *C. Z. Buzdugan*;

JURISPRUDENȚĂ :

— Casație s. III: *Ministerul de finanțe cu Carol Sukasky* (Moștenitorii fie că ar fi naționali fie că ar fi supuși străini sunt datori a declara, în termen, la instanțele judecătorești competente sau la Administrația financiară, averea rămasă, întru cât art. 75 l. timbrului nu face nici o excepție expresă după care dispozițiile cuprinse într-insul nu s'ar aplica supușilor străini și nici din convențiunea cu Italia sau legea Ministerului de Externe nu rezultă că legea timbrului nu s'ar aplica supușilor străini);

— Curtea de apel București s. I: *C. Sfetcu cu G. Mircescu și Ministerul public*. (Reproducere în cărți postale fotografiate, cu rea credință, a tabloului unui pictor dintr'un muzeu, fără permisiunea autorului, constituie delictul de contrafacere prevăzut și pedepsit de art. 339 C. penal. Calculul prejudiciului cauzat părții civile se face după dreptul comun, întru cât Art. 7 din legea Presei din 13 Aprilie 1862 este abrogat prin art. 398 din codul penal pus în aplicare la 1 Mai 1865);

— Judecătoria ocol. Rural-Berești: *Ghița N. Butnaru cu George D. Butnaru*. (Sub Regulamentul organic și Codul Calimach, nașterile, căsătoriile și încetările din viață se puteau dovedi cu mrtori, iar copiii născuți dintr-o nelegitimă împreunare, prin singurul fapt al canuiei posteroare a tatălui cu mama lor erau considerați ca legitimi, fără vre-o altă formalitate);

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de Casație

Casație s.-unite: Legea pentru mărginirea dreptului de a ține moși în arendă. Chestiunea de a se ști dacă două pământuri sau moși formează o singură moșie de sine stătătoare după spiritul și sensul egi din 1908. Chestiune de fapt.

Casație s. I: No. 1: Individuine.—Dreptul unui cohered aflat în individuine, de a intența singur acțiune în contra uzurpatorilor averii succesurale indivize; No. 2: Obligațiuni indivizibile.—Dreptul creditorului de a acționa pentru totalitatea obiectului pe debitorii săi.—Dacă aceasta ridică dreptul ca fie care, independent de faptul celuialt creditor, să se aplece în justiție, mai ales când nu aduce vătămare, ci profit creditorului.

Casație s. II: No. 1: Ofertă reală și semnificațiune.—Dispozițiunile art. 1114 și urm. c. civil.—Neaplicarea lor, în caz când debitor își intențiază pe un drept neexecutarea obligațiunei sale; No. 2: Consolidare petroliferă.—Minor.—Concesie anterioară legii de consolidare.—Necesitatea avizului consiliului de familie și a omologării tribunalului, pentru a putea fi consolidată sub imperiul acestei legi. Art. 16 al. 1 l. p. consolidarea concesiilor petrolifere; No. 3: Hotărâre penală.—Inserarea textului de lege aplicat.—Sentință dată în apel.—Referirea ei la hotărârea primei instanțe.—Art. 191 pr. penală; No. 4: Recurs penal.—Sentință supusă opoziției.—Neadmisibilitatea recursului.—Art. 404 § 416 pr. penală; No. 5: Opoziție penală.—Neprezentarea inculpatului oponent.—Anularea ei ca neconstinută.—Recurs în casație.—Motive ce se pot invoca.—Art. 184 pr. penală.

Casație s. III: No. 1: Fonciar.—Contravenție.—Proprietar care

nu declară că și-a arendat moșia.—Art. 91 și 92 l. pentru constatarea contrib. directe; No. 2: Taxe succesurale.—Imob.—Stabilirea venitului.—Normă.—Rolurile în vigoare.—Art. 64 lit. f din legea timbrului; No. 3: Licență.—Brevet.—Cărcimul ce se află într'un sat situat în raza unui oraș.—Aplicarea regimului comunelor urbane.—Posedarea brevetului anterior legii din 1908 pentru monop. băuturilor spirtoase în comunele rurale.—Continuarea comerțului fără a fi nevoie a o lua în arendă dela comună.

Daunele Cominatorii

Daunele Cominatorii — (în franțuzește *l'astreinte*, *les astreintes*, de la latinește *astringere*, a constrânge; *astreinte* e sinonim cu *contrainte*, *constrângere*) — sunt o condamnățiune pecuniară la o sumă pe ziua de întârziere sau pe altă unitate de timp, cu scopul de a obține de la debitor executarea unei obligațiuni de a face prin amenințarea că în caz contrar va plăti daune considerabile, susceptibile de a crește la infinit — Caracteristica daunelor cominatorii este deci exagerarea cifrei indemnității, care nu mai e echivalentul prejudiciului cauzat creditorului prin întârziere și care nici nu presupune existența acestui prejudiciu.—Suma astfel fixată ar fi o adevărată *pedeapsă*, dar care e pronunțată cu titlu *cominatoriu* și numai pentru cazul când debitorul nu și-ar executa obligațiunea într'un termen fixat de judecată.—Jurisprudența franceză și după ea cea română a organizat prin aceste daune, în afară de prevederile legii, zice Planiol, un mijloc nou și foarte energetic spre a învinge rezistența unui debitor ținut de o obligație de a face (Planiol II, 208).

Toți autorii.—*Demolombe* t. XXIV, No. 494; *Aubry et Rau* t. IV § 299, p. 41; *Laurent*, t. XVI N. 301; *Huc*, t. VII No. 136, 145; *D. Alexandresco* t. VI, p. 355 text și nota 3 cum și în *Curierul Judiciar* No. 44/1904, adnotarea deciziunii Înaltei Curți de Casație S. I. No. 142/904; *Alex Degré* «Dreptul» No. 30/1879¹⁾); —tăgăduiesc, și cu drept cuvânt zice d. D. Alexandresco, «dreptul de a constrânge pe debitor la îndeplinirea obligației sale prin con-

1) Totuși Degré în «Seriile Juridice» vol. I, pag. 311 și urm. se pronunță pentru necesitatea daunelor cominatorii.

damnare la daune, fie că această obligație consisă în a da sau în a face»,—(Planiol susține că daunele cominatorii se aplică numai obligațiilor de a face), — «de oare ce căile de executare și de constrângere la cari e permis a recurge trebuie să fie determinate de lege și nicăeri legiuitorul n'a în-cuviințat condamnarea la daune ca un mijloc de coercițiune». — Cu toate acestea, continuă același autor, jurisprudența străină și română se pronunță în sens contrar, punându-se mai presus de cât legea și aplicând o pedeapsă arbitrară care nu emană de la legiuitor. Singur Planiol (II, 210) justifică daunele cominatorii, dar numai pentru dreptul francez. Ele sunt contrarii legii dacă le privim ca o aplicațiune a principiilor relative la *daune-interese*, zice el, căci art. 1149 (1084 c. civ. rom.) vrea ca daunele interese să fie reprezentarea exactă a unui prejudiciu real și demonstrat (*Damnum emmergens et lucrum cessans*). Ele sunt de acord cu legea dacă le privim ca un *mijloc de constrângere*, căci găsec un sprijin indirect în art. 1036 pr. civ. fr. care permite judecătorilor de a pronunța *injoncțiuni* și care natural trebuie să le dea și mijlocul de a fi ascultați.—Servindu-se de ea, judecătorii fac uz nu de *Jurisdictio* ci de *imperium*; prin natura sa teoria daunelor cominatorii ține de materia căilor de executare. Dacă propriu vorbind, nu e o cale de executare, e, cel puțin, un mijloc indirect și foarte eficace de a asigura executarea unei judecăți.

În dreptul român însă nu găsim un echivalent al art. 1036 pr. civ. franceză, așa că, în ce privește dreptul nostru, argumentarea lui Planiol cade. Nu s'ar putea aduce un argument în sprijinul daunelor cominatorii din textul art. 65 bis, care decide că «Prezidentul Tribunalului sau inlocuitorul său va putea să hotărască în termen de trei zile, în cazuri grabnice, pentru păstrarea unui drept care s'ar păgubi prin vreo întârziere precum și pentru înlăturarea piedicilor ce s'ar ivi cu prilejul aducerei la îndeplinire a unui titlu executoriu» Acest text, dinpovrivă, este un argument în defăvoarea teoriei constrângerii prin daune cominatorii, cari se pronunță de Tribunal și nu de președinte, și cari se pronunță prin sentința condamnatoare, și nu cu ocazia executării ei. Ar rămâne dar, după doctrină, că în dreptul român, daunele cominatorii să fie privite—volens, nolens—ca o aplicațiune a principiilor relative la daune interese. — Dar atunci, de la prima vedere, ele vin în conflict cu legea, sunt contrarii legii, după cum susține însuși Planiol, justificatorul lor în Frauța.

Ultimele hotărâri ale instanțelor noastre judecătorești în materie de daune cominatorii, sunt cele pronunțate în procesul tramvaelor (Trib. Ilfov S. II sentința No. 287 din 30 Aprilie 1912, *Curierul Judiciar* No. 38/912; C. Apel București S. II, decizia

No. 107 din 6 iunie 1912, *Curierul Judiciar* 50/912; C. C. S. I. decizia 519 din 28 Iunie 1912, *Curierul Judiciar* 65/912). Prin aceste deciziuni jurisprudența n'a făcut nici un pas înainte în ce privește fundamentul juridic al daunelor cominatorii în dreptul nostru; de altfel nici părțile interesate, Ministerul de Interne și Primăria Capitalei, n'au contestat în genere, ci numai în specie, dreptul instanțelor judecătorești de a acorda daune cominatorii «Am susținut, zice al VI-lea motiv de recurs, că acțiunea societății fiind intentată pe baza art. 74 din legea Curții de Casație din 1910, partea reclamantă care se preține vătămată prin actul Ministerului, nu are dreptul să ceară justiției de a constrânge Ministerul să facă sau să revoace un act prin mijlocul daunelor cominatorii, ci numai de a cere daune interese pentru paguba suferită sau care ar avea să mai suferă în viitor.—Am invocat că... sub imperiul legii contenciosului din 1905, care permitea Curții de Casație secția contenciosului să anuleze numai anume categorii de acte administrative, limitativ arătate în lege, cari ar fi ilegale, s'a admis totdeana că pentru toate celelalte cazuri justiția n'are dreptul să constrângă o autoritate administrativă prin mijlocul daunelor cominatorii să facă sau să revoace un act, ci numai să acorde daune interese;... că așa fiind nici nu se concepe că sub legea din 1910, care a desființat contenciosul, Tribunalul să aibă dreptul de a constrânge o autoritate administrativă în toate cazurile, ori de ce acte ar fi vorba; și am mai adăogit că legea actuală a Curții de Casație, care reînfințând contenciosul de sigur că a lărgit dreptul justiției în această materie, permite secțiunii contenciosului să constrângă autoritatea administrativă prin mijlocul daunelor cominatorii să facă sau să revoace un act, însă numai pentru anume categorii de acte limitativ arătate în lege, iar nu pentru orice fel de acte».

Înalta Curte răspunde la acest motiv că, deși în virtutea principiului separației puterilor, instanțele judecătorești nu au în principiu dreptul să anuleze actul puterii administrative care vatămă pe un particular, nici să constrângă la anulare prin mijlocul daunelor cominatorii, chiar dacă ar găsi că actul este ilegal sau abuziv, în acest caz puterea lor mărginindu-se numai la dreptul de a condamna la daune interese,—totuși această limitare a puterii judecătorești presupune că actul ilegal sau abuziv e făcut de autoritatea administrativă în limitele competenței sale, și că ea nu mai poate avea loc față de un act ilegal care nici nu intră în competența agentului sau autorității care-l comite, cum era în specie. Căci nu s'ar putea concepe că justiția să fie în neputință de a împedica prelungirea indefinită a unui abuz de putere comis fără nici o calitate, și deci în specie Curtea de Apel n'a violat

nici interpretat greșit art. 74 și n'a comis nici un exces de putere când a condamnat pe Minister la daune cominatorii pentru a face să înceteze cât mai curând un act ilegal și săvârșit fără competență.

Iar Curtea de Apel motivează deciziunea sa în privința daunelor cominatorii pe temeiul principiilor generale ale dreptului:

Considerând că art. 74 din legea de la 1910 arată că pricinile dintre particulari și Stat, județe, comune sau a te autorități publice pentru vătămarea drepturilor particularilor prin act administrativ de autoritate, venind înaintea instanțelor judecătorești se vor judeca conform principiilor generale ale dreptului de urgență și cu precădere asupra tuturor celorlalte afaceri;

Considerând că autorul legii, explicând interesul acestui articol, pune ca principiu general și precizează că articolul ar vătămat are dreptul să ceară justiției reparațiuni pentru pagubele suferite prin actul săvârșit de autoritatea administrativă și că cu ocaziunea judecăței afacerii astfel înjghebată are să se judece legalitatea și legitimitatea actului și să acorde reparațiuni pentru prejudiciul ce i s'a cauzat, sau i s'ar cauza, dacă actul s'ar duce până la sfârșit, și Ministerul de Justiție, interpelat a răspunde până în ce măsură au să se aplice dispozițiunile acestui articol și dacă actul administrativ făcut în contra legii poate rămâne în vigoare și să și producă efectele ori cât de grave ar fi consecințele actului, a răspuns în mod categoric că actul nu poate fi menținut, decât dacă este făcut în marginile competenței și cu privire la atribuțiunile pe cari legea și constituțiunea țării le acordă autorităților administrative, ceea ce însemnează că dacă actul este făcut în afara de competența și atribuțiunile autorităților, cel vătămat în drepturile sale, conform principiilor generale ale dreptului, după cum zice art. 74, are dreptul să ceară de la justiție pe lângă daune de orice natură, și ca autoritatea să fie obligată a face să înceteze actul vătămător, cum și reintegrarea în toate drepturile sale;

Având în vedere că Ministerul a săvârșit un act arbitrar ce ieșea din competența și cadrul atribuțiunilor sale și că cu drept cuvânt s'a stabilit că intențiată pe dispozițiunile art. 74 din legea Curții de Casație, societatea poate cere ridicarea măsurilor de oprire în mod ilegal ordonate, cât și daune cominatorii și daune interese, tot conform principiilor generale ale dreptului; ... tribunalul a făcut o bună aplicație generală a dreptului.

* * *

Observăm că dacă, argumentația Inaltei Curți satisface simțul echității și e admisibilă din punctul de vedere al utilității sociale, nu satisface însă spiritul juridic. E foarte ușor de zis «conform principiilor generale ale dreptului», e necesar însă de a determina cari sunt anume aceste principii. Noi credem că daunele cominatorii sunt admisibile în drept; fundamentul lor juridic este însă a se găsi de aci înainte. Este o descoperire a jurisprudenței necesară din punct de vedere social; e juridică sau nu, încă nu ni s'a demonstrat în așa chip în cât să satisfacă spiritul juridic. Dacă viitorul, verificând la lumina dreptului această «trouvaille» a jurisprudenței, o va găsi conformă principiilor ge-

nerale ale dreptului, vom avea odată mai mult dovada că descoperirile vin și în drept înaintea justificărilor lor juridice. Probabil că adevăratul fundament juridic al daunelor cominatorii scapă și doctrinei și jurisprudenței, tocmai din cauza simplității sale, fenomen la fel cu cel ce se petrece obișnuit pe câmpul științelor exacte.

Nu e mai puțin adevărat că încheierea, cristalizarea și menținerea acestei noi sancțiuni civile în vastul laborator al dreptului, care e jurisprudența, dovedește că ea trebuie să aibă un fundament juridic, care însă n'a putut fi încă sesizat.

Mărginindu-ne de o cam dată la cele stabilite până acum în privința daunelor cominatorii, trebuie să mergem tot la jurisprudență spre a le afla. — Ea a inventat daunele cominatorii, ei îi incumbă reglementarea lor «conform cu principiile generale ale dreptului».

Se înțelege că până azi nu s'a putut ajunge la stabilirea de criterii sigure și întru totul juridice în această reglementare, dar din modul cum s'au aplicat până aci daunele cominatorii, putem considera ca stabilite următoarele reguli mai mult sau mai puțin conforme cu principiile juridice:

1.— *Daunele cominatorii se dau spre a constrânge pe debitor numai în obligațiunile de a face* ¹⁾ sau chiar a nu face ²⁾. Credem deci că ele nu se pot aplica și în obligațiunile de a da, — cum am văzut că opinează d. D. Alexandresco. — În adevăr, în obligațiunea de a da, debitorul poate fi condamnat a preda lucrurile sau a plăti valoarea lor și daune, deci în acest caz nu vedem utilitatea daunelor cominatorii. În obligațiunea de a face sau nu a face însă, neindeplinirea obligațiunei în termenul dat poate provoca în adevăr creditorului pagube la infinit în viitor. — De aceea în aceste obligațiuni este necesară amenințarea cu «o pedeapsă» în caz de neexecutare.

2.— *Daunele cominatorii nu se dau pentru trecut ci numai pentru viitor.* — Ele se dau numai cu titlu cominatoriu (lat. *comminari*, a amenința), adică cu titlu de amenințare cu o pedeapsă în caz de neexecutare în termenul deși prin hotărârea definitivă ce se execută, a obligațiunei din această hotărâre.

Pentru celelalte cazuri creditorul poate obține de la debitor daune interese. — Când debitorul nu și execută obligația la termenul și cu modalitățile stipulate, creditorul are dreptul să obțină o sumă de bani echivalentă cu folosul ce i-ar fi procurat executarea efectivă și exactă a obligațiunei și care prin urmare îl indemnizează din prejudiciul ce-i cauzează neexecutarea ei; această indemnitate se chiamă daune interese.

¹⁾ Planiol, II, 28.

²⁾ Id. Noța 2.

Sunt două feluri de daune interese. — Îneori sunt datorite pentru că obligațiunea rămâne *definitiv neexecutată*, și atunci înlocuiesc executarea pe care creditorul ar fi obținut-o; alte ori ele presupun că debitorul a sfârșit prin a-și executa obligația, dar după o întârziere, mai mică sau mai mare, păgubitoare creditorului; ele reprezintă atunci reparația prejudiciului cauzat prin întârziere. — În primul caz daunele interese sunt *compensatorii*, în al doilea caz *moratorii*. — ambele deosebite de daunele cominatorii (Planiol, I, 221; codul civil art. 1073—1090).

Dacă daunele cominatorii se dau numai pentru viitor, care este punctul de plecare al lor în caz de apel?

Dacă ar fi vorba de o adevărată îndemnitare reprezentând un prejudiciu real, ar trebui să decidem că daunele cominatorii curg din ziua fixată de tribunal, în cazul când sentința sa este confirmată în apel. — Dar cum daunele cominatorii sunt un mijloc de constrângere, un fel de pedeapsă destinată să asigure executarea unei obligații principale, s'a admis că ele sunt datorite numai în virtutea sentinței confirmative, pentru că executarea judecătii a fost suspendată prin apel. — (Huc. t. V I No. 146; Planiol t. II, 211) Spre a evita orice dificultate, unele Curți din Franța se explică formal în deciziunile lor, hotărând că daunele cominatorii nu vor curge de cât d'în ziua comunicării deciziunii (Paris 2 Ian. 1903; Planiol 211, Nota 1).

Quid în caz când prin contestație se modifică chiar dispozițiul hotărârei de fond? În acest caz suntem de părere că daunele cominatorii vor curge de la termenul fixat în hotărârea definitivă prin care s'a admis contestația. — Daunele cominatorii nu pot curge de cât în virtutea unei hotărâri perfect valabile; prin faptul că e modificată în urma unei contestații, hotărârea de fond dovedește că nu putea servi de temei pentru curgerea daunelor cominatorii.

Tot așa, când hotărârea e reformată în urma recursului sau cererii de revizuire.

3). — *Daunele cominatorii se caracterizează prin facultatea pentru judecător de a reveni asupra lor când debitorul și-a executat obligațiunea.* — În 1824 tribunalul din Metz ordonă restituirea unor piese, sub pedeapsă de câte 10 lei pe fiecare zi de întârziere: debitorul, care sfârșise prin a le trăda creditorului, ar fi trebuit să plătească peste 11.000 lei pentru întârziere; tribunalul reduce această sumă la 400 lei, ceea ce nu s'a putut întâmpla nici odată în privința daunelor interese moratorii sau compensatorii (Planiol, II, 209). — Vechile hotărâri franceze o spuneau categoric: «Aceste condamnări... nu sunt de cât un mijloc de constrângere, spre a forța pe debitor la executarea de fapt în termenul de...» (Paris 16 Mai 1840; Planiol, II, 210, Nota 2). S'a născut întrebarea dacă o condamnare de atâta pe zi în

caz de întârziere, e pronunțată definitiv și irevocabil cu titlu de daune interese, sau dacă nu e de cât provizorie și cominatorie. Curtea de Casație Franceză admite că judecătorii de fapt au o putere absolută pentru a interpreta prin o nouă hotărâre caracterul condamnării primitive, dacă este îndoios (Ass. Fr. 7 Nov. 1888 și 20 Martie 1889; Planiol II, 211).

În Belgia, Casația, după ce înclinau în sensul doctrinei franceze pentru neadmisibilitatea daunelor cominatorii, de la 1882 încoace s'a pronunțat pentru validitatea lor.

La noi Inalta Curte de Casație și Justiție s. I prin decizia No. 142 din 12 Martie 1904, decide tot în sensul jurisprudenței franceze:

Având în vedere că Curtea, prin deciziunea atacată impune Primăriei obligațiunea că în termen de 30 zile să dea apelanților autorizația de a parcela un teren al lor, condamnând o tot odată pentru cazul când nu va îndeplini această obligațiune, în termenul prevăzut, să plătească ca daune interese câte două sute lei pe fiecare zi de întârziere;

Considerând că aceste daune după cum rezultă din dispozițiul deciziunii, lămurit prin considerentele ei, fiind cominatorii adică în srop de a constrânge pe Primărie ca să se conforme ordinului justiției, ele sunt îndestul motivate prin prevederea unei eventuale rezistențe din partea celui condamnat

Considerând că o condamnare cominatorie coprinzând în sine rezerve pentru judecătorul fondului de a fixa daunele în m d definitiv numai când rezistența a încetat apreciind atunci întrucât întârzierea adusă execuției a fost sau nu păgubitoare, nu se poate zice că prin ea s'a adus o restrângere la libertatea debitorului, de viene ce acesta nu e împiedicat de a uza de mijloacele de apărare care sunt juste și raționale. (Curierul Judiciar No. 41 din 1 Iunie 1904)

4) *Daunele cominatorii nu se dau când debitorul nu opune sau nu mai opune rezistență la executare.*

Iată un debitor care imediat după hotărâre și înainte de a rămâne ea definitivă voește să execute obligația de a trăda niște lucruri. — El trimite lucrurile la casa creditorului, însă acesta le refuză cu rea credință. — Imediat după aceasta, a treia zi de la data sentinței, face ofertă reală conf. art. 1121 c. civ., somând pe creditor să se prezinte la portăre, și de aci însoțit de portărel în aceeași zi la ora cutare să vie să-și ia lucrurile din locul unde se află, fiind vorba de oferta de lucruri certe, iar în caz contrar vor fi depozitate în cutare loc. Creditorul se prezintă la portărei, declară că refuză a se conforma somațiunii, de oarece îi e teamă că ducându-se la debitor să nu fie insultat; și cere să i se aducă lucrurile din nou acasă. — Debitorul conformându-se somației depune lucrurile la un depozitar oare care iar portărelul constată aceasta și că depozitarul a pus lucrurile la dispoziția sa. — De-

¹⁾ În acelaș sens: C. C. s. I No. 449/94: Dreptul 94, p. 253 și 254.

bitorul omite însă de a lua permisia justiției pentru depozitarea lucrurilor în altă parte, cum cere articolul 1121. — Creditorul peste câteva zile urmărește pe debitor, îl somează, vine cu agentul judecătoresc și pune sechestru fără să se mai teamă de insulte. Debitorul face contestație. Creditorul prin diferite chipuri și mai ales printr'un apel pe care-l retrage după 3 ani, prelungeste 5 ani judecarea contestației, în care timp daunele cominatorii se ridică la suma de aproape 8500 lei, pe când valoarea lucrurilor e numai de 120 lei. Speța s'a prezentat la judecătoria ocol. II Galați și la tribunalul Covurului secția II-a.

Presupunem demonstrat că oferta reală e perfectă. Neapărat că atunci ea e sinonimă cu tradițunea lucrurilor, și contestația cată a se admite anulându-se urmărirea și în privința lucrurilor de restituit, și în privința daunelor cominatorii, fiind constat că debitorul n'a pus nici o întârziere în executarea hotărârei înainte chiar de a fi rămas definitivă. — Constrângerea prin daune cominatorii și-a atins scopul înainte ca creditorul să someze pe debitor și deci înainte de a curge daunele cominatorii.

Dar în cazul când s'ar decide că oferta reală nu e perfectă din cauza lipsei permisiunii justiției pentru mutarea lucrurilor în altă parte?

Răspundem: Nici nu-i nevoie de ofertă reală din partea debitorului spre a se constata neopunerea sa la executarea hotărârei. Este de ajuns să se constate că într'un mod oare care debitorul a voit și a încercat să-și îndeplinească obligațiunea: fie prin trimiterea lucrurilor la domiciliul creditorului, fie printr'o simplă somație prin portărei prin care-l invită ca la cutare zi și oră să vie să-și ia lucrurile cunoscând că în caz contrar le va transporta în cutare depozit, transport constat prin procesul-verbal al portărelui, fie prin amândouă acestea. Căci, când creditorul obține o hotărâre contra debitorului, pe temeiul acestei hotărâre el are dreptul de a uza de căile de urmărire spre a se pune în posesia lucrurilor de cari a fost lipsit, — lipsă pentru cari se pot acorda daune compensatorii sau moratorii. — Dacă începe urmărirea și se constată opunerea debitorului la executare, numai dela această opunere curg daunele cominatorii. — În cazul nostru însă situația s'a schimbat: înainte de a fi rămas hotărârea definitivă, — nu numai înainte de a fi fost somat de creditor, — debitorul și-a îndeplinit întreaga obligațiune, nu numai neopunându-se, dar el însuși executând de bună voie. — Ar fi de ajuns, ca să se constate buna sa credință în voința de a executa obligațiunea numai prin ducerea lucrurilor la casa creditorului, sau numai printr'o somațiune, pentru ca să se zădărnicească orice daune cominatorii. — În acest caz văzurăm că Curtea de Ca-

sație din Franța ca și Curtea noastră de Casație decid că o condamnare cominatorie coprinde în sine rezerva pentru judecătoria fondului de a fixa daunele în mod definitiv numai când rezistența a încetat. — Și judecătoria fondului sunt suverani apreciatorii ai faptelor din cari rezultă încetarea rezistenței. Nu numai din oferta reală poate rezultă această neopunere a debitorului. În cazul nostru deși oferta reală era perfectă și oferta de fapt a lucrurilor dovedită, judecătorul primei instanțe respinge în întregime contestația debitorului, făcând o greșită aplicare a principiilor cari călăuzesc această materie; în apel însă contestația e admisă reducându-se daunele cominatorii la 50 lei, dela aproape 8500.

Care sunt efectele unei oferte neregulate în privința daunelor cominatorii?

Oferta, chiar neregulată, are totuși un efect, — acela de a împedica pe debitor să fie *in mora* și de a pune, din contră, pe creditor *in mora*. Vom aplica aci, prin analogie, principiile consacrate în deciziunea No. 171/904 a Curții de Apel din București s. II într'un proces de chirie în care proprietarul urmărea cu rea credință rezilierea contractului de închiriere pe baza unei clauze inserate într'un pact comisoriu, argumentând că oferta reală nu'i se făcuse în regulă;

Având în vedere că în ziua de 24 Martie Tănase Chirea prin somația No. 769 face cunoscut proprietarilor că în ziua exactă a termenului de 23 Aprilie 1904 s'a prezentat la domiciliul lor pentru a le plăti arenda și negăsind pe nimeni care să primească plata a depus suma la Casa de Depuneri și Consemnațiuni, iar recipisa la corpul portăreilor unde-i invită a o ridica spre a-și încasa banii;

Având în vedere că moștenitorii defunctei Paulina Capeleanu a căutat a se folosi de faptul că nu li s'a făcut oferte reale în regulă și au introdus acțiunea de față;

Considerând că din aceste împrejurări reiese că proprietarii nu urmăresc încasarea arende la timp, căci în acest caz s'ar fi grăbit a și ridica banii de la Casa de Depuneri, ci îndepărtarea cu orice preț și pe orice cale a arendașului...

Considerând însă că, da a depunerea neregulată făcută de Tănase Chirea nu se poate considera ca o ofertă reală liberatorie, totuși ea nu trebuie considerată nici ca lipsită de orice efect, și că din ea se constată că el a avut la îndemână suma ce trebuia să plătească în ziua termenului, că el a pus-o la dispoziția proprietarilor, deși în mod neregulat, și că aceștia au refuzat a o ridica;

Considerând că în asemenea împrejurări nu se poate susține că el a avut intențiunea de a nu-și executa obligațiunea și că a fost în culpă; această ofertă neregulată tot produce un efect, acela de a împedica pe Chirea de a fi *in mora* și de a pune din contră pe Capeleanu și Georgescu în întârziere;

Considerând că dacă nici o culpă alta nu i se poate imputa decât neîndeplinirea unei formalități, pactul comisoriu nu-și poate produce efectul, de oarece în intenția părților el nu a putut să fie stipulat decât ca o pedeapsă pentru culpa debitorului;

Considerând în fine că din toate împrejurările procesului arătate mai sus, apare că moștenitorii defunctei Paulina Capleanu, în scop de a ajunge la rezilierea contractului, au căutat să pună pe Chirea în imposibilitate de a-și achita arenda la ziua termenului și că prin asemenea mijloace lipsite de bună credință, nimeni nu-și poate ameliora situațiunea . .

Quid dacă debitorul nu-și poate executa obligația din cauza rezistenței și culpei creditorului? Iată un caz când, după părerea noastră, regulile aplicabile în materie de daune interese se aplică și daunelor cominatorii, cari, oricum ar fi denumite, tot daune sunt și trebuie să aibă unele reguli comune cu celelalte daune. Observăm încă odată că daunele cominatorii nu sunt querabile când încetează rezistența debitorului. Ele sunt date deci numai când debitorul, posterior hotărârei, se constată că e în culpă; punctul lor de plecare este posterior hotărârei. Când însă culpa nu este a sa ci a creditorului de rea credință—cazul nostru,—care se opune a primi lucrurile în speranța obținerii unor daune cominatorii exorbitante, atunci daunele cominatorii nu mai pot curge, pe temeiul art. 1082, care decide că daunele interese pentru neexecuția obligației sau pentru întârzierea execuției nu curg când debitorul justifică «că neexecutarea provine din o cauză străină, care nu-i poate fi imputată».

Quid dacă culpa este comună debitorului și creditorului? Răspundem citând din sentința Curții de Apel din Craiova s. II din 2 Februarie 1902 dată în procesul dintre Primăria Bucureștii cu Societatea de construcții (*Curier Judiciar* 29/1902):

Având în vedere că, după dispozițiunile art. 1 82 și următorii cod civ., daunele interese nu sunt datorate în caz fortuit, de forță majoră și când culpa e străină debitorului, și nu-i poate fi imputată; că astfel dar, pentru existența daunelor interese trebuie ca culpa în neexecutarea obligațiunii sau a producerei întârzierii, să fie personală și exclusivă a debitorului, altfel nu se poate înțelege daune, dacă debitorule nu e în culpă;

Considerând că dacă se cere ca culpa să fie exclusivă a debitorului, apoi în cazul când și creditorule e în culpă, pentru neexecutarea obligațiunii sau a producerei întârzierii, se naște întrebarea: mai poate cere el daune? și răspunsul e invederat că nu, fiindcă creditorule nu încearcă nici o daună, de oarece și din culpa sa și din faptul său, nu se execută obligațiunea sau se produce întârzierea; și apoi nu se poate înțelege, cum el ar avea drept la daune interese, când atât el cât și debitorule sunt egali în culpă. Altfel, admitând aceasta, am ajunge la acest curios rezultat juridic că, deși debitorule și creditorule în momentul contractării aveau cuvântul că amândoi sunt egali în culpă, totuși numai debitorul să plătească daune, ceace e în rațiune e inadmisibil; și apoi aceste sistem ar fi și dezastruos în interpretarea contractelor dintre părți, căci o parte s'ar folosi de culpa sa proprie pentru a putea dobândi daune interese dela cealaltă și cu modul acesta am trece chiar și peste limitele încredințării.

Principiile de drept, bine aplicate prin această decizie se aplică negreșit și daunelor cominatorii.

In rezumat daunele cominatorii sunt justificate prin necesitatea socială de a se executa hotărârile judecătorești date în obligațiunile de a face sau nu a face și după unii și în cele de a da.—Inventate de jurisprudență din motive de echitate socială ele își imprumută regulile aplicabilității lor, parte din domeniul echității juridice—principiilor generale ale dreptului,—iar parte din domeniul principiilor codului civil relative la efectele obligațiunilor în privința daunelor interese compensatorii și moratorii.

Rămâne ca, pe temeiurile expuse în acest articol, să analizăm într'un viitor articol fundamentul lor juridic și să dovedim că ele sunt conforme nu numai în mod vag cu principiile generale ale dreptului, —ci mult mai precis—cu însuși dreptul nostru pozitiv.

C. Z. BUZDUGAN

Avocat-Galați

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 2 Octombrie 1912

Președenția d-lui G. P. PETRESCU, președinte

Ministerul de Finanțe cu Carol Suhaschy

Taxe succesoriale—Obligația moștenitorului de a declara la anumite autorități averea rămasă. — Supus austro-ungar — Nedecларarea averei. — Contravenție.— Declarația făcută la consulatul respectiv nu apără de amendă. — (Art. 75 1 timbrului; 22 din Convenția cu Italia, art. 23 l. Ministerului de externe).

Art. 75 din legea timbrului și înregistrării obligă pe moștenitorii sau legatarii unei succesiuni să se prezinte în anumit termen înaintea instanțelor judecătorești competentle sau direct înaintea administrației financiare sau a percepătorului respectiv și să declare averea rămasă.

Legea timbrului, ca și celelalte legi cu caracter fiscal, fiind teritorială și de strictă interpretare, ca una ce regulează anumite impozite și modul lor de percepere, se aplică fără distincțiune tuturor locuitorilor țării, fără să se facă vre-o deosebire între naționali și supuși streinii. Intrucât, dar, art. 75 nu face nici-o excepțiune expresă după care dispozițiunile cuprinse într'ansul nu s'ar aplica supușilor streinii, și nici din convențiunea cu Italia sau din legea Ministerului afacerilor streine nerezultând că legea timbrului nu s'ar aplica supușilor străini, tribunalul violează art. 75 din legea timbrului și aplică greșit art. 22 din convenția cu Italia și

art. 23 din legea Ministerului de Externe din 1894, când apăra pe un supus austro-ungar de amenda la care fusese condamnat de agenții fiscolei pentru că nu declarase moștenirea la autoritățile indicate de legea timbrului, argumentând că acel supus austro-ungar a declarat succesiunea la consulatul austro-ungar care ar avea dreptul de a lichida și administra averea supușilor săi în anumite cazuri, potrivit art. 22 din tratatul consular cu Italia din 1881, aplicabil și streinilor de naționalitate austro-ungară*).

Deciziunea 384/912. — Casată, după recursul făcut de Ministerul de finanțe, sentința Trib. Prahova s. II No. 118/912, dată în proces cu Carol Suhasky personal și ca tutor.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat C. Marinescu George în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat H. Trembinschi în combateri.

Deliberând.

Asupra motivelor de casare:

«Violarea art. 75 din legea timbrului de la 1906, greșită aplicarea art. 22 din convențiunea consulară cu Italia și art. 23 din legea Ministerului de Externe din 1894 și exces de putere. Iacob Șandor, supus austro-ungar, încetând din viață în orașul Ploști, minorii săi copii și Elena Șandor Iacob, soție și legatară a defunctului, au posedat averea rămasă de la moartea fără să fi făcut declarațiunea moștenirii și să fi achitat taxele de înregistrare. Dreșându-se procesul verbal contra numiților Carol Suhasky tutorele minorilor și soția defunctului au făcut apel înaintea trib. de Prahova s. II, a lăsat pe contravenienți la taxe și a înfirmat procesul verbal în ce privește amenda; instanța de fond s'a întemeiat pe împrejurarea că consulatul Austro-Ungar din Ploști fusese anunțat de moartea lui Șandor; că acest consul aranjase moștenirea și că potrivit convenției cu Italia aplicabilă și supușilor austro-ungari, consulii se ocupă cu regularea averea conaționaliilor lor, morți sau absenți. Lucru de care se bucură și românii în străinătate, declarația de moarte ce fusese făcută consulului era bine făcută și deci legea timbrului fusese satisfăcută. Acest lucru mai reșea zice trib. și din uzurile diplomatice care permit consulilor a se ocupa de succesiuni când sunt minori sau absenți.

«Instanța de fond nu a ținut socoteală, că legile fiscale, cum este legea timbrului sunt teritoriale, și se aplică fără distincțiune tuturor succesiunilor deschise în România, în aceste vederi este redactat art. 75 din legea timbrului. De asemenea pentru ca o dispozițiune să nu se aplice într'un anumit caz trebuie neapărat ca legea fiscală să conție excepțiunea în mod expres, ori, de nicăeri, nici din convențiunea cu Italia, nici din legea Ministerului de afaceri străine, nici chiar din uzurile diplomatice, nu rezultă că legea timbrului se putea aplica în cazuri ca cel de față.

«Tribunalul de Prahova s. II, neluând în seamă aceste considerațiuni a violat art. 75 din legea timbrului dela 1906 aplicat greșit art. 22 din convențiunea cu Italia și 23 din legea

Ministerului de Externe din 1894 și numai cu exces de putere a dispensat de amendă pe moștenitorii lui Iacob Șandor».

Având în vedere că prin sentința supusă recursului se constată că prin procesul verbal din 3 Iulie 1911 încheiat de controlorul fiscal al orașului Ploști și aprobat de Ministerul finanțelor, Carol Suhasky, personal și ca tutor și Elena Șandor Iacob, intimați în recurs, au fost condamnați să plătească taxe de înregistrare și amendă pentru că au intrat în stăpânirea averii decedatului lor tată și soț Șandor Iacob, fără să fi făcut declarațiunea cerută de lege și să plătească taxa de înregistrare cuvenită fiscolei; că în contra acestei condamnățiuni numiții intimați au făcut apel, cerând să fie scutiți de amendă la care au fost condamnați, întrucât dânsii, ca supuși austro-ungari au declarat succesiunea în timp util la consulatul Austro-Ungar din Ploști și trib. Prahova s. II, judecând afacerea le-a admis apelul și i-a scuit de amenda la cari au fost condamnați, pentru motivul că intimații ca supuși Austro-Ungari au declarat succesiunea consulului Austro-Ungar din Ploști care după art. 22 din tratatul consular cu Italia din 1881 aplicabil și streinilor de naționalitate Austro-Ungară, au dreptul de a lichida și administra averea supușilor lor în anumite cazuri;

Văzând art. 75 din legea timbrului și înregistrării după care moștenitorii sau legatarii unei succesiuni sunt datori să se prezinte în termen de 6 luni de la moartea defunctului, sau din epoca în care au cunoscut că succesiunea s'a deschis, dacă autorul ei a murit în țară, înaintea instanțelor judecătorești competente, sau direct înaintea administrațiunii financiare, sau a percepătorului respectiv și să declare averea rămasă, valoarea ei și partea ce i s'a cuvine, după care indicându-i taxa să efectueze plata;

Considerând că legea timbrului și înregistrării ca și celelalte legi, cu caracter fiscal, fiind teritoriale și de strictă interpretare, care regulează unele impozite și modul lor de percepere se aplică fără distincțiune tuturilor locuitorilor țării, fără să se facă vre-o deosebire între naționali și supuși străini;

Considerând că art. 75 din această lege citat mai sus, nefăcând nici o excepțiune expresă după care dispozițiunile cuprinse într'ansul nu s'ar aplica supușilor străini și nici din convențiunea cu Italia sau din legea Ministerului afacerilor străine, nerezultând că legea timbrului și înregistrării nu s'ar aplica supușilor străini, rău trib. a admis apelul intimațiilor în recurs și i-a scuit de amenda la care au fost condamnați pentru ne-declararea succesiunii autorului lor, defunctul Șandor Iacob autorităților în drept și procedând astfel a violat art. 75 din legea timbrului de la 1906, a aplicat greșit art. 22 din convențiunea cu Italia și art. 23 din legea Ministerului de Externe din 1894 și a comis și un exces de putere;

Că, dar, motivul de casare fiind fondat recursul cată să fie admis.

Pentru aceste motive curtea, casează etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI Secția I

Audiența dela 10 Septembrie 1912

Președenția d-lui V. ANINCESCU consider

C. Sfelea cu G. Mircescu și Ministerul public

Deciziunea corecțională No. 257

Contrafacere. — Reproducerea unui tablou al unui pictor pe cărți postale — Delictul art. 339 c. penal — Daune cauzate părții civile — Stabilitatea lor conform dreptului comun (art. 7 din legea presei din 1862 art. 342 și 398 c. pen. și 998 c. civil)

1) Reproducerea în cărți postale fotografiate, cu rea credință, a tabloului unui pictor dintr'un muzeu, fără permisiunea autorului, constituie delictul de contra-

* Acest rezumat a fost publicat în No. 73/912, pag. 864

facere prevăzut și pedepsit de art. 339 din c. penal.

2) Deși după art. 7 din legea presei din 13 Aprilie 1862 anterioară codului penal, contrafăcătorul este obligat a plăti autorului sau proprietarului opere originale valoarea a 1000 exemplare din ediția originală, totuși această dispozițiune pusă în scopul reparării daunelor este abrogată azi prin dispozițiunea art. 398 c. pen. pusă în aplicare la 1 Mai 1865 după care sunt și rămân abrogate toate legiuirile penale anterioare codului penal afară de cele referitoare la delicta de presă prevăzute de legea presei din 1862.

Prin urmare, în asemenea materie calculul prejudiciului cauzat părții civile se face după dreptul comun.

S'au ascultat d-l avocat G. Tașcă în dezvoltarea mijloacelor de apărare ;

D-l procuror G. A. Drăghici în concluziuni ;

D-l avocat Al. G. Săvulescu pentru partea civilă.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de C. Sfetea ca inculpat cât și apelul făcut de G. Mircescu, ca parte civilă, ambele contra sentinței No. 39 din 1913 a trib. Ilfov secția III-a prin care cel dintâi este condamnat la 10 lei amendă, conform art. 339 cod pen și la 150 lei despăgubiri civile către cel de al doilea ;

Având în vedere că apelantul Sfetea prin apelul său tinde a fi achitat de condamnățiunea ce i s'a dat pentru fapta de reproducere în cărți postale fotografiate cu reea credință a tabloului «Numai o guriță» al apelantului pictor Mircescu, iar acesta prin apelul său tinde a fi majorate despăgubirile civile de lei 150 la 200000 lei ; în ce privește apelul inculpatului C. Sfetea :

Având în vedere că, apelantul Sfetea susține că a fost de bună credință când a reproduș în cărți postale fotografiile tabloului apelantului Mircescu, de oarece fotografia înscriind de dânsul de a fotografia dintr'o expoziție diverse tablouri originale, a căror reproducere îi era formal îngăduită de autori numai prin o eroare, confundând acest tablou cu un altul al altui pictor, deși cu subiect diferit, a reproduș în imagine tabloul apelantului Mircescu ; că apelantul Sfetea remarcând aceasta tocmai la sosirea cărților postale fotografiate din Berlin, unde fusese trimise clișeele fotografice spre reproducere, n'a mai avut ce face și că socotind că în adevăr face un serviciu, o reclamă utilă apelantului Mircescu, le-a trimis spre desfacere la diversi librari din țară și din Transilvania și le-a expus spre vânzare și în librăria sa din București unde și-a procurat apelantul Mircescu două exemplare ;

Având în vedere că, dacă confuziunea fotografiei dovedită, când ar fi oarecum plauzibilă și ar denoț, dacă ar fi mărginită aci, oarecum bună credință din partea apelantului Sfetea, nu tot același lucru se poate zice când se ține seamă de diversele mențiuni ce se găsesc făcute pe cărțile postale incriminate, ca «G. Mircescu» (numele pictorului) «Numai o guriță» (conținutul tabloului) pe o pagină iar pe cealaltă «reproducția interzisă», mențiuni cari de sigur că au trebuit să fie făcute de apelant odată cu trimiterea la Berlin a clișeele fotografice spre reproducere ;

Considerând că chiar pentru această bună parte din faptul consumat, s'ar putea admite cu oare-care greutate buna credință de partea apelantului, lipsa deci de intențiune frauduloasă în reproducere, însă nu se poate admite mai departe, aceasta din cauza faptelor ce au desăvârșit această primă parte și anume din împrejurarea că apelantul n'a găsit cu cale, cum se cuvenea, ca după ce s'a convins complet de confuzia fotografiei, să ceară și să obțină post factum chiar, permisia de

reproducere din partea autorului G. Mircescu și, în caz de refuz, să distrugă cărțile postale, dânsul nu numai că n'a făcut nici una din acestea, din contră, ca și cum eroarea fotografiei intrase complet în vederile sale, a trimis cărțile postale spre desfacere la librari în țară și în Transilvania, cum și le a expus spre vânzare și în librăria sa din București ;

Considerând că această ultimă împrejurare, din care apelantul a căutat să tragă profit fără îngăduirea apelantului Mircescu, învederează că intențiunea rea nu i-a lipsit în complexul actelor ce au desăvârșit reproducerea, iar împrejurarea că apelantul a avut permisiunea altor 14 pictori a le reproduce tablourile lor, nu-l servă în a reproduce fără permisiune tablourile celorlalte pictori și aceasta cu atât mai mult cu cât dânsul fusese în măsură să știe ce însemnează a reproduce fără voie lucrările artistice ale altora, când urmărise cu succes pe căile legale, cu câțiva ani înainte, reproducerea unor cărți postale după niște clișee trecute în proprietatea sa, fără a se fi permis dreptul de reproducere, cunoscuse deci rigorile legii aplicate altora ;

Deci, și elementul reii intențiuni există în speță ca și celelalte elemente cerute de art. 339 cod. pen, bine deci tribunalul l'a condamnat la 10 lei amendă, pedepsă destul de ușoară ;

În ce privește apelul lui, Mircescu :

Având în vedere că, tribunalul găsiind în speță aplicabile dispozițiile art. 7 din legea presei din 1872 în sensul că, drept despăgubiri civile către autor, câtă a fi condamnat contrafăcătorul la plata unei sume reprezentând valoarea a 1000 exemplare din cele contrafăcute, adică la o sumă ce reprezintă de 1000 ori prețul de 15 bani al unei cărți postale contrafăcute, l'a condamnat în temeiul acestora pe Sfetea către Mircescu la plata sumei de 150 lei. În contra acestui mod de aplicare a dispozițiilor art. 7 din legea presei, apelantul Mircescu se plânge, cerând majorarea despăgubirilor la 200.000 lei, adică o sumă reprezentând valoarea de 1000 ori a prețului tabloului original, care servă drept preț al primei edițiuni originale cu toate că tabloul n'a fost executat decât într'un singur exemplar ;

Având în vedere că, față de această pretențiune a apelantului Mircescu, Curtea câtă a vedea : 1) dacă dispozițiunile art. 7 din legea presei mai pot fi aplicabile azi față de dispozițiunile art. 342 al ult. cod penal combinate cu dispozițiunile abrogătoare din art. 398 cod pen. ; 2) dacă ne mai fiind aplicabile, care este modul de despăgubirea autorului a cărui operă a fost contrafăcută ; 3) dacă mai fiind aplicabile acele dispoziții din legea presei, este posibilă aplicarea lor în cazul de față, adică la reproducerea în fotografie a unui tablou original de pictură executat în un singur exemplar ;

Având în vedere că, deși după art. 7 din legea presei din 13 Aprilie 1862, anterioară codului penal, contrafăcătorul este obligat a plăti autorului său, proprietarul opere originale, valoarea a 1000 exemplare din ediția originală, totuși această dispozițiune pusă în scopul reparării daunelor pricinuite autorului sau proprietarului opere originale este abrogată azi prin dispozițiunile art. 398 cod. pen. puse în aplicare la 1 Mai 1865, după care sunt și rămân abrogate toate legiuirile penale anterioare codului penal, afară de cele referitoare la delicta de presă prevăzute de legea presei din 1862 ;

Considerând că, această abrogare cu atât mai mult câtă a fi recunoscută în cazul de față cu cât legiuitorul penal din 10 Mai 1865 a căutat ca în parte să înlocuiască dispoziția art. 7 din legea presei prin dispozițiunea ultimă a art. 342 cod. pen. după care autorului opere originale i se dă drept despăgubire exemplarele contrafăcute confiscate, dacă confiscarea a avut loc, sau dacă exemplarele au vreo valoare, rămânând liber dreptul instanței ca pentru repararea întregului prejudiciu cauzat autorului sau proprietarului opere, să i acorde și o sumă oare-care, aceasta ca consecință a

aplicării într-grad chiar pe cale penală a dispozițiilor art. 998 cod civil;

Considerând că, modul acesta de a rezolva conflictul dintre art. 7 al legii presei și dispozițiile art. 342 și 398 cod pen. câtă a fi cu atât mai mult admis cu cât în legislația franceză, unde de asemenea anterior codului penal a existat în legea presei din 1793 (art. 4) o dispozițiune analoagă celei din articolul nostru 7 din legea presei, cu singura diferență că se da autorului valoarea a 3000 exemplare, nu a 1000 ca în legea noastră din 1862 conflictul dintre aceste două legi a fost și este constant rezolvat în legislația franceză în sensul că dispozițiunile art. 4 din legea presei sunt abrogate prin dispozițiunile ulterioare ale art. 429 cod pen. francez, după care produsul confiscăției se remite proprietarului pentru a-l desdauna cu atât de prejudiciu ce el a suferit, iar surplusul desdaunării sau întreaga desdaunare, dacă n'a avut loc vânzarea obiectelor confiscate, urmând a fi reglementată pe căile ordinare;

Considerând că, din faptul că legiuitorul nostru pen. în art. 342 cod pen. coresponsător art. 429 cod pen. francez, n'a reprodus decât prima parte a acestui articol și a făcut despre modul cum pe cale ordinară principală civilă autorul sau proprietarul operei originale câtă a fi desdaunat de întregul său prejudiciu, din aceasta nu se poate deduce cum că legiuitorul nostru, contrar principiului din art. 998 și urm cod civil, a înțeles a da proprietarului sau autorului drept desdaunare a sa numai p odusul sau valoarea lucrării confiscate și contrafăcute, căci legiuitorul penal punând ca pedeapsă pentru contrafăcător alături de amendă și confiscarea, a înțeles prin dispozițiunile al. ult. art. 342 cod pen. să reglementeze ce se va petrece cu producția confiscată și atunci tocmai pentru a veni în ajutorul autorului și proprietarului operei originale, spre a lui desdaunare, a prevăzut preluarea către dânsul a lucrării contrafăcute, ca din valoarea ei, dacă va avea vre-o valoare, să se îndestuleze în parte de prejudiciul cauzat, în afară de acordarea unei sume cu care s'ar acționa întregul său prejudiciu, și la care contrafăcătorul câtă a fi condamnat;

Considerând că, dar, legiuitorul penal, dacă n'a reprodus partea a II-a art. 429 cod pen. francez, a făcut aceasta pentru a nu mai repeta o regulă de drept comun din civil în materie de desdaunare ce se aplică și pe cale penală și apoi pentru că a înțeles că autorul dăunat să poată să-și valorifice pretențiile sale civile, pentru costul ră nas neacoperit peste valoarea lucrării confiscate, nu numai pe calea civilă ordinară și separată, ci și pe calea penală pe calea accesorie a acțiunii publice;

Față de toate acestea, rezultă că dispozițiunile art. 7 din legea presei sunt abrogate prin dispozițiunile art. 342 al ult. din codul penal completate cu dispozițiunile art. 998 și urm. din codul civil;

Considerând că o asemenea soluțiune câtă a se da în speță cu atât mai mult cu cât în speță confiscarea nu s'a cerut, nu s'a ordonat și nu s'a efectuat, deci calea accesorie a desdaunării din art. 998 cod. civil este cea rămasă apelantului Mircescu spre a fi desdaunat cu totul, în afară de produsul ce ar rezulta pentru dânsul din vânzarea exemplarelor depuse înaintea Curței de către inculpatul Șteia, și care urmează a fi predate tot apelantului Mircescu;

Considerând, în al doilea loc, că chiar dacă dispozițiunile art. 7 din legea presei ar mai fi încă aplicabile azi, ceace nu se poate admite, încă în speță nu se pot aplica dispozițiunile aceluși articol, de oarece dacă legiuitorul din 1862 zice că se va obliga contrafăcătorul la plata unei sume echivalente cu prețul a 1000 exemplare din ediția originală, aceasta înțelege a se aplica la acele producții ale spiritului omenesc, literare sau artistice, care sunt susceptibile prin natura lor de a apare dela început sub forma unei ediții, care e cea originală, cum

sunt cărțile, tablourile cromografice, litografiate sau tipărite, planșele, ștampile etc., iar nu și la acele producțiuni ale spiritului omenesc menite a apare obișnuit numai în un exemplar, cum sunt tablourile originale de pictură, ca în speță;

Considerând că, din moment ce asemenea producțiuni artistice nu sunt susceptibile de a apare sub forma unei edițiuni, cu un număr oarecum numeros de exemplare despre aplicațiunea dispozițiilor art. 7 din legea presei nu mai poate fi vorba, lipsind înșuș baza pe temelul căreia să se facă calculul cerut de acel articol, pentru despăgubirea autorului prejudiciat;

Considerând că nici aplicațiunea făcută de tribunal în sensul că drept baza calculului cerut de art. 7 din legea presei câtă a se lua valoarea cărței postale contrafăcute de 15 bani nu se poate face, deoarece cartea postală nu constituie și nu poate fi socotită drept exemplar din ediția originală, căci tocmai contrafacerea, nu originalitatea ceace cere legea este la baza alcătuirii ei, și apoi nu se poate calcula prejudiciul real al autorului sau proprietarului operei originale tocmai după valoarea sau lipsa de valoare a exemplarului contrafăcut, fie el scos chiar sub forma unei edițiuni, în cât din acest punct de vedere modul de aplicațiune făcut de tribunal nu e conform cu legea presei, chiar când această lege ar fi încă aplicabilă ceace nu se poate admite;

Considerând că nu se poate admite nici susținerea apelantului că trebuie a se face calculul cerut de art. 7 din legea presei în sensul că trebuie a se lua valoarea a 1000 exemplare completând drept valoarea exemplarului din ediția originală înșuș va oare de cost a tabloului original în speță de cea de 200 lei, cu cât dânsul a vândut tabloul înmăștițat cu 1000, de oarece, dacă s'ar admite ceace, ar fi să se estindă în afară de textul legii noțiunea cuvântului «edițiune originală», aplicabilă la anume lucrări susceptibile de pluralitate de exemplare, ceace nu este cazul în materie de pictură originală, unde singularitatea exemplarului dă tocmai valoare mai mare operei, dar apoi nici nu se poate admite că spiritul legiuitorului de protejarea operilor originale să se estindă atât de mult, încât să fie de ajuns a supune pe contrafăcător la daune adeseori enorme și fabuloase, după cum calculul celor 1000 exemplare are drept bază valoarea nu arareori exagerată a originalului picturii;

Considerând că, dacă Curtea găsește că dispozițiunile art. 7 nu se pot aplica în speță, unde e vorba de o pictură originală în un singur exemplar confecționată, de aci înșuș nu urmează că apelantul autor câtă a-și lua drept despăgubiri numai acele exemplare puse la dispoziția Curței de inculpat, ci trebuie a i se aloca și o sumă oarecare, pe care Curtea o fixează la 30 lei, care împreună cu valoarea cărților postale contrafăcute, este socotită că acoperă prejudiciul creat apelantului Mircescu.

Din acest punct de vedere, apelul său câtă a fi admis în parte, iar apelul inculpatului câtă a fi respins ca nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea admite etc

(ss) V. Antimescu; St. Mladoveanu; Eft. Anton șcu.

JUDECATORIA OCOLULUI BEREȘTI-Covurlui

Audiența dela 23 Octombrie 1912

Carte de Judecată Civilă No. 166

Proba cu martori — Dovedirea nașterilor, căsătoriilor și înțecările din viață, sub codul Calimach cu martori.

Copii legitimi. — Considerarea ca legitimi a copiilor născuți afară din căsătorie, prin simplul fapt al cununiei posteroare a tatălui cu mama lor. — (Art. 216 și 212 c. Calimach)

1) În lipsa unor dispozițiuni în regulamentul

organică al Moldovei și în codul Calimah care să prevadă că nașterile, căsătoriile și încetările din viață, nu pot fi probate de cât numai cu extracte de pe registrele stărei civile, ținute de preoți cum face actualul cod civil, prin art. 33, nașterile, căsătoriile și încetările din viață puteau fi dovedite la acea epocă și prin martori, ca ori-ce fapt juridic.

2) Din combinațiunea art. 216 și 942 c. Calimah rezultă, că erau considerați ca legitimi copiii născuți dintr-o nelegitimă împreunare, prin singurul fapt al cununiei posterioare a tatălui cu mama lor, fără vre-o altă formalitate pentru recunoașterea lor.

Judecata

Asupra prezentei acțiuni în petițiune de ereditate

Având în vedere că prin această acțiune reclamantul Ghiță N. Butnaru din comuna Vâltoșeni în calitate de nepot de frate și succesori al def. oniță Gr. Butnaru zis Drugă Butnaru, cere a fi obligat păratul Gheorghe D. Butnaru, din comuna Mălușteni, a-i delasa în deplină proprietate o casă împreună cu locul ei în suprafață de 6¹/₂ prăjini sau 1 hectar 7 ari 41 ctarii cu grădina și vie situate în vatra satului Ghireasca teritorul comunei Mălușteni cu vecinii, la răsarit Costache Arsene și Ion Lăcătușu, apus pădurea statului, mază și Ion N. Butnaru și la miez de noapte Simion Butnaru.

Având în vedere susținerile păților și actele aflate la dosar;

Având în vedere că din extractul No. 65/1892 din registrul actelor de moarte a Primăriei com. Lupești, se constată încetarea din viață a lui de cujus;

Având în vedere că păratul Gheorghe D. Butnaru pretinzându-se a fi fiu leg. tim al def. Ionii Gr. Butnaru zis Drugă Butnaru și deci moștenitor al acesteia, contestă titlu de moștenitor al reclamantului;

Având în vedere că păratul pretinzând că este născut în anul 1860, a cerut proba cu martori spre a dovedi filiațiunea sa;

Considerând că în lipsa unor dispozițiuni în regulamentul organic al Moldovei și în codul Calimah care să prevadă că nașterile, căsătoriile și încetările din viață, nu pot fi probate de cât numai cu extracte scoase de pe registrele de stare civilă ținute de preoți, cu alte cuvinte care să organizeze probele în materie de stare civilă, cum face actualul cod civil prin art. 33, nașterile, căsătoriile și încetările din viață, putând fi dovedite la acea epocă prin martori, ca orice fapt juridic, cererea păratului de a-și dovedi filiațiunea sa cu martori, găsindu-se admisibilă prin încheierea din 5 Septembrie a. c. și s'a admis proba testimonială spre a și-o dovedi;

Având în vedere că din depunerile martorilor Toader Pintilie, Gheorghe Ursu, Ion Lăcătușu și Dumitruche L. Liga, audiați conform art. 196 pr. civ. în audiența de astăzi, rezultă că pe la anul 1861 defuncta Zoia Lăcătușu, mama păratului Gheorghe Butnaru a trăit în concubinaj cu defunctul Ionii Gr. Butnaru, zis Drugă Butnaru; că defuncta Zoia Manea Lăcătușu rămânând însărcinată cu păratul, părinții ei s'au dus la egumeul mănăstirii Ghireasca și i s'au plâns că Drugă Butnaru i-a lăsat fata grea și că nu mai voește a o lua în căsătorie pe motiv că părinții lui se opan; că egumenii mănăstirii Ghireasca, intervenind pe lângă Drugă Butnaru, l'a hotărât să se căsătorească cu Zoia M. Lăcătușu; făcându-se cununia în casa mamei martorului Toader Pintilie, care era moașă, Zoia M. Lăcătușu fiind lehubă;

Că, în fapt, fiind stabilit că cununia dintre Zoia Manea Lăcătușu și Drugă Butnaru a fost posteroară nașterii păratului Gheorghe D. Butnaru, câtă se examina în drept chestiunea legitimării copiilor prin căsătoria subsecventă a păților lor sub imperiul codului Calimah;

Având în vedere că după art. 216 cod. Calimah copiii născuți din nelegitimă împreunare, ce s'au făcut în legiuință prin cea în urmă săvârșită căsătorie a tatălui cu mama lor (care poate a fost ținătoare sau și altă slobodă femeie), se numără și ei și pogorătorii lor în rândul fiilor celor născuți din legiuință însoțire;

Având în vedere că după art. 942 codul Calimah, dacă copiii firești se vor face legiuinți prin însoțire, adică prin cununia tatălui cu mama lor (art. 216), atunci câștigă împreună desăvârșite drituri și asupra moștenirii părintești și de vor avea frați și surori născuți sau mai înainte sau după înlegiuire, moștenesc împreună și de o potrivă cu aceia în orice întâmplare;

Având în vedere că din combinația art. 216 și 942 cod Calimah rezultă că erau considerați ca legitimi copiii născuți dintr-o nelegitimă împreunare, prin singurul fapt al cununiei posterioare a tatălui cu mama lor, fără vre-o altă formalitate pentru recunoașterea lor; Considerând că păratul Gheorghe D. Butnaru fiind legitimat prin căsătoria subsecventă a părinților săi, el are aceleași drepturi ca și cum ar fi fost născut din această căsătorie și deci se găsește a fi moștenitorul cel mai apropiat al def. oniță Gr. Butnaru, zis Drugă Butnaru, și în drept a d-îne a avea succesorală a acestuia.

Că, dar, păratul Gheorghe D. Butnaru fiind moștenitor mai apropiat decât reclamantul Ghiță N. Butnaru prezenta acțiune în petițiune de ereditate câtă a fi respinsă ca neîntemeiată;

Pentru aceste motive, în virtutea legii hotărâște:

Respinge ca neîntemeiată acțiunea, etc.

Judecător (s) Jean G. Macry

Grefier (s) Alex. C. Pagoni.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE ¹⁾

CASAȚIE S.-UNITE

Recurentul C. G. Verneseșu prin d-l avocat B. Missir cum și Procurorul general al Curții de apel Buc.

Intimatul Abraham Fischer prin d-nii avocați Al. Constantinescu și B. Cerna.

* **Legea pentru mărginirea dreptului de a ține moșii în arendă.** — Chestiunea de a se ști dacă

¹⁾ Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.

Redacția

doară pământuri sau moșii formează o singură moșie de sine stătătoare după spiritul și sensul legii din 1908. — Chestiune de fapt.

Legiuitorul din 1908, nefiind în ce se înțelege prin cuvântul «moșie» chestiunea de a se ști dacă două pământuri sau moșii formează o singură moșie de sine stătătoare, după spiritul și sensul legii din 1908, constituie o chestiune pură de fapt de atribuție suverană a instanțelor de fond, așa că, deciziunea lor, în această privință, nu poate cădea sub cenzura inaltei Curți de Casație. (Cas. s. unite, decizia No. 4 din 14 Februarie 1913,

prin care se respinge recursul făcut contra deciziei C. de apel București s. I No. 253/912).

CASAȚIE S. I

Recurentul Const. Andrei Radu prin d-l avocat I. Neller Comarnescu.

Intimatul Florea Soare prin d-l avocat F. Ckefner.

* **Indiviziune.**—**Dreptul unui coherede aflat în indiviziune, de a intentă singur acțiune în contra uzurpatorilor averii succesorate indivize.**

1. Din principiul că, fie-care din coherezi aflați în stare de indiviziune, are un drept în obiectul comun, drept care nu poartă încă asupra unui anume bun determinat din succesiune, rezultă că unul din coherezii aflați în stare de indiviziune poate să intenteze singur acțiune în contra unui terțiu care a uzurpat averea succesorală, pentru a-și conserva porțiunea sa ereditară din acea avere. (Cas. s. I, decizia No. 48 din 18 Ianuarie 1913, prin care se casează sentința Trib. Prahova s. II, No. 321/911).

Recurentul G. Cojocaru prin d-l avocat P. Sadoveanu.
Intimata Maria Cozadini ș. a., prin d-nii avocați Lascăr Rosetti și P. Capelcanu.

* **Obligațiuni indivizibile.**—**Dreptul creditorului de a acționa pentru totalitatea obiectului pe debitorii săi.**—**Dacă aceasta ridică dreptul ca fie care, independent de faptul celui-lalt codebitor, să se apere în justiție, mai ales când nu aduce vătămare, ci profit codebitorului.**

2. În obligațiunile indivizibile, dreptul ce creditorul are de a acționa pentru totalitatea obiectului obligațiunii pe debitorii săi, nu ridică acestora dreptul ca fie-care independent de faptul celui-lalt codebitor, să se poată apăra în justiție prin ori-ce mod, mai ales atunci când, luerând, nu aduce o vătămare, ci din potrivă un profit codebitorului său. Că de alt-fel, tocmai din caracterul de indivizibilitate al obligațiunii rezultă pentru fie-care din debitori dreptul de a exercita mijloacele de apărare în numele tuturor. (Cas. s. I, decizia No. 71 din 25 Ianuarie 1913, prin care se casează decizia C. de apel Iași s. II No. 75/912).

CASAȚIE S. II

Recurenta Elena Kretzulescu prin d-nii avocați M. Corbescu, C. Stănescu, C. C. Arion, M. Cantacuzino și M. Pherkyle.

Intimatul N. Severin, personal și I. Stae'ly, Spiru D. Latu și Soc. Stachly & Latu & Co prin d-nii avocați M. Antonescu, C. Panaitescu, St. Popescu și I. N. Cezărescu.

* **Ofertă reală și consemnațiune.**—**Dispozițiunile art. 1114 și urm. c. civil.**—**Neaplicarea lor, în caz când debitorul și întemeiază pe un drept necxecutarea obligațiunei sale.**

1. Dispozițiunile art. 1114 și următorii din codul civil relative la ofertele de plată și consemnațiunea lor, sunt aplicabile numai debitorului unei sume de bani, spre a

se putea libera, în cazul unui refuz injust al creditorului, iar nici de cum în cazul când o persoană își exercită un drept.

Astfel, când cumpărătorul unei păduri se opune la rezilierea contractului de vânzare și pretinde că vânzătorul să-i comunice amenajamentul pădurei, pentru ca în urmă să-i plătească prima rată, precum era stipulat, dânsul nu face de cât își exercită un drept și așa fiind el nu e ținut a-i face ofertă reală. (Cas. s. II decizia civilă No. 241 din 6 Noembrie 1912, prin care s'a respins toate motivele de casare, afară d motivul al 4-lea, asupra căruia s'a ivit divergență de opinii și s'a fixat termen la 4 Decembrie 1912, când prin decizia Inaltei Curți s'a respins și acest motiv și deci recursul făcut contra decizii Curții de Apel București s. I No. 150/912).

Recurenta Soc. Anonimă Româno-Americană prin d-l avocat N. Luca.

Intimatul Radu Savu Ene prin d-l avocat N. G. Marinescu.

* **Consolidare petroliferă.**—**Minor.**—**Concesie anterioară legii de consolidare.**—**Necesitatea avizului consiliului de familie și a omologării tribunalului, pentru a putea fi consolidată sub imperiul acestei legi.** Art. 16 al. 1 l. p. consolidarea concesiilor petrolifere.

2. Art. 16 al. 1 din legea pentru consolidarea concesiunilor petrolifere prevede că minorii pot concede terenurile lor pe termen maximum de 20 ani, cu condiție însă ca actele să fie transerise și să fie pe viitor sau să fi fost în trecut date cu avizul favorabil al consiliului de familie și omologarea justiției; iar ultimul alineat prevede că concesiunile acordate în trecut pe termen mai mare de 5 ani, vor fi recunoscute valabile pe termenul concedat dacă nu trece de 20 ani și vor fi reduse la acest maximum de la facerea lor, dacă ar fi fost pe un termen mai lung, aceasta dacă, bine-înțeles, concesionarul va îndeplini condițiile prevăzute de lege pentru a consolida concesiunea.

Prin urmare, pentru ca o concesiune de teren aparținând minorilor, pe un termen maximum 20 ani dată înainte de aplicarea legii, să poată fi consolidată, se cere avizul consiliului de familie și omologarea justiției. (Cas II decizia civilă No. 279 din 11 Decembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curții de Apel. Buc. s. I No. 280/905).

Recurentul C. Petre zis Ciuciu, în persoană.

Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Hotărîre penală.—**Inserarea textului de lege aplicat.**—**Sentința dată în apel.**—**Referirea ei la hotărîrea primei instanțe.**—**Art. 191 pr. penală.**

3. Inserarea în hotărîre a textului de lege aplicat nu este prescrisă sub pedeapsă de nulitate de art. 191 pr. penală, ci numai sub pealepsa amendei pentru grefier.

De altfel, dacă în cartea de judecată a primei instanțe se vede inserat textul articolului aplicat iar sen-

tința tribunalului, care a judecat ca instanță de apel, se referă la acea carte de judecată, nu avea nevoie a insera din nou acel text de lege. (Cas. II decizia pen. No. 2848 din 5 Noembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra sent. trib. Ilfov s. II No. 884/912).

Recurentul Oscar Craiu, lipsă.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Recurs penal. — Sentință supusă opoziției. — Neadmisibilitatea recursului. — Art. 404 și 416 pr. penală.

4. Din combinarea art. 404 și 4.6 pr. pen. rezultă invederat că recursul contra hotărârilor date în materie penală, nu poate fi făcut pe cât timp există o cale ordinară de reformare, cum e opoziția sau apelul. Prin urmare este neadmisibil recursul făcut contra unei sentințe a tribunalului, mai înainte ca ea să fi rămas definitivă prin expirarea termenului de opoziție. (Cas. s. II, decizia penală No. 3040 din 21 Noembrie 1912, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței trib. Ilfov, s. 4, No. 1123/912).

NOTA. — Vezi și Cas. II, No. 2884 din 7 Noembrie 912.

R. C. B.

Recurentul Iancu Tazlăuanu, lipsă.
Ministerul Public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Opoziție penală. — Ne reprezentarea inculpatului opoșent. — Anularea ei ca nesusținută. — Recurs în casafie. — Motive ce se pot invoca. — Art. 184 pr. penală.

5. Când tribunalul a anulat opoziția inculpatului ca nesusținută, potrivit art. 184 pr. penală, dânsul nu poate cere casarea sentinței pentru motive pe cari nu le-a susținut înaintea tribunalului, cum ar fi violarea dreptului de apărare tras din neadmiterea probei cu martori cerută în scris. (Cas. II, decizia penală No. 3073 din 26 Noembrie 912, prin care s'a respins recursul făcut contrn sentinței tribunalului Bacău, s. II, No. 1783 din 912).

CASAȚIE S. III

Recurentul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu. — Intimatul H. Zafiratos prin d-l avocat G. Tașcă.

Fonciar. — Contravenție. — Proprietar care nu declară că și-a arendat moșia. — Art. 91 și 92 l. pentru constatarea contrib. directe.

1. Săvârșește contravenția prevăzută și pedepsită de art. 91 și 92 din legea de constatare a contribuțiilor directe proprietarul care, fiind înscris în rolurile percepției cu cota impozitului fonciar de 5¹/₂, nu declară că și-a arendat moșia, împrejurare care atrage schimbarea cotei în acea de 6¹/₂, conform art. 1 din legea impozitului fonciar, neputând fi apărat de contravenție pe motiv că faptul nu ar intra în prevederile art. 13 din legea impozitului fonciar, sub cuvânt că moșia era și mai înainte arendată aceluiaș arendaș, cu care s'a reînnoit contractul. (Cas. s. III decizia 513 din 5 Decembrie 1912, prin care s'a respin recursul făcut contra sentinței trib. Vaslui No. 257/912).

Recurentul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu
Intimatul B. Berman ș. a. lipsă.

Taxe succesoriale. — Imobil. — Stabilirea venitului. — Normă. — Rolurile în vigoare. — Art. 64 lit. f din legea timbrului.

2. Taxa de înregistrare ce are a se plăti pentru un imobil rămas moștenire, trebuind a fi așezată asupra unui venit ce nu poate fi inferior celui din roluri, conform art. 64 litera f din legea timbrului, tribunalul violează această dispoziție a legii când în loc de a lua de bază venitul fonciar înscris în rolurile în vigoare la epoca deschiderii succesiunii, s'a bazat pe rolurile întocmite pentru periodul viitor în cari venitul este inferior actualelor roluri. (Cas. III decizia No. 538 din 18 Decembrie 1912, prin care s'a casat sentința trib. Botoșani No. 282/912).

Recurentul Ion G. Gologan prin d-l avocat N. G. Saita.
Intimatul Ministerul de fin. prin d-l avocat C. Marinescu.

Licență. — Brevet. — Cărciumă ce se află într'un sat situat în raza unui oraș. — Aplicarea regimului comunelor urbane. — Posedarea brevetului anterior legii din 1908 pentru monop. băuturilor spirtoase în comunele rurale. — Continuarea comerțului fără a fi nevoie a o lua în arenda dela comună.

3. După art. 37 din legea monopolului vânzării băuturilor spirtoase în comunele rurale, numărul cărciumelor aflate, la promulgarea acestei legi, fie în comunele urbane, fie într'o rază de un kilometru de la barierile acestor comune nu se va mări în nici un caz, iar dacă raza de un kilometru ar tăia în două un sat sau un cătun, întreg satul sau cătunul va intra în regimul comunelor urbane.

Prin urmare, dacă cărciumarul își exercită comerțul de băutur. spirtoase cu brevet în regulă cu mult înainte de 1908 într'un sat care este tăiat în două la o distanță de un kilometru de raza unui oraș, el intră în regimul comunelor urbane, după care cărciumele existente la punerea în aplicare, a legii au rămas în ființă, și nu se poate imputa o contravenție la legea licențelor unui asemenea cărciumar, din împrejurarea că dânsul din eroare a luat în arenda de la comună aceea cărciumă și că la expirarea termenului nu a reînnoit contractul, ci a continuat comerțul, într'u cât el posedă brevet de licență la punerea în aplicare a legii monopolului băuturilor spirtoase din 1908. (Cas. s. III decizia No. 27 din 18 Ianuarie 1913, prin care s'a casat sent. trib. Prahova s. I No. 361/912).

Ecouri dela examenele de drept

IV

— Ce deosebire este între infracțiune și efracțiune?
— Infracțiunea este spargerea pe dinăuntru, iar efracțiunea e spargerea pe dinafară!